

Христова Церква урочисто святкує пам'ять усіх святих, щоб надихнути своїх дітей (нас з вами) уподібнюватися їм у вірі й благочесті, щоб засвоювати їхній спосіб життя, наслідувати їхні думки та почуття, їхню непохитну твердість у виконанні Заповідей Божих, їхню святу ревність в охороні й очищенні себе від усякої скверни плоті й духу через сльози, покаяння, молитовними подвигами і постійною працею.

* * *

ІЗ ЖИТТЄПІСУ СВЯЩЕНОМУЧЕНИЦІ ВАРВАРИ дізнаємося, що вона жила у III столітті. Померла мученицькою смертю близько 306 року, коли Римською імперією правив жорстокий переслідувач християн імператор Максиміан (305-311 роки правління). Деякі джерела вказують на 290 рік смерті дівчини-християнки. Але більшість істориків церкви цю дату вважають помилковою. Таке могло трапитися внаслідок переписування і редагування книг (звісно, рукописів). Можливо, що Варвара народилася 290 року. Достеменно відомо: прийняла вона смерть за Христа зовсім юною. Отож, очевидно, що дата смерті припадає таки приблизно на 306 рік.

За переказом, Варвара була красива і розумна дівчина — дочка багатого та знатного язичника Діоскора. Народилася вона у єгипетському місті Геліополі. У Варвари з рідних був лише батько, який дуже любив її і прагнув, щоб вона наслідувала його релігійні погляди. Аби захистити красуню-доньку від домагань закоханих юнаків, знайти для неї “вигідну партію” (насамперед для себе — багатого і знатного зятя), вберегти від впливу християн, батько вирішив збудувати для Варвари високу башту. Вона, власне, і стала своєрідною в'язницею для дівчини, яка так прагнула волі і хотіла знати про все на світі.

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

Проводячи там увесь час і спостерігаючи природу, Сонце, Місяць, зорі, небо, Варвара дійшла висновку, що таку красу міг створити тільки Великий Творець, а не бездушні язичницькі ідоли. І, ще не знаючи Бога, своє серце віддала Йому. Незабаром дівчина познайомилася з християнами, які виявилися серед її прислуги, і які розповіли їй про вчення Ісуса Христа, допомогли прийняти хрещення, звісно, потайки. Після цього душу Варвари повністю заповнив Господь.

Одного разу, було це вже після прийняття Святого Таїнства Хрещення, Варвара у відсутності батька пішла на будову нової купелі, яку зводили за його ж наказом. Коли ж юнка побачила, що в одній стіні башти є лише два вікна, то звеліла вибити ще й третє вікно, аби навіть стіна нагадувала їй про Пресвяту Трійцю. Після цього вона розбила вщент і викинула кам'яні друзки статуй язичницьких ідолів - батькових кумирів. Далі переказ оповідає, що на стіні башти, яка була оздоблена мармуром, Варвара пальцем намалювала знак хреста, а на підлозі відбився слід її стопи, - і ці знаки ніхто ніколи не міг стерти.

Довідавшись про такий зухвалий вчинок, батько доніс на дочку перфектові Єгипту. Але ні погрози, ні умовляння не вплинули на Варвару. Вона твердо стояла на своєму і повторювала, що Бог-Творець є Єдиний, а всі язичницькі боги - то ідоли. Такі твердження дочки неабияк псували суспільний авторитет батька, навіть загрожували йому покаранням. Тоді дівчину віддали ігемонові, в обов'язки якого входило викорінювати християнство. Спочатку Варвару благали, переконували відступити від християнства, запевняли вдалим шлюбом, та коли це не подіяло, стали нещадно катувати: дерли шкіру на тілі гаками, пекли вогнем, тягли за волосся, аби осоромити, виводили без одягу вулицями міста... Під час знущань Варвара співала псалми, ніби й не відчувала болю. А муки були таки нестерпними.

Після цього її кинули у в'язницю, де дівчина несподівано одержала підтримку від самого Ісуса Христа, який явився до неї, загоїв рани і причастив.

Деякі джерела розповідають, що в'язниця знаходилася під земною поверхнею, в катакомбах. Тут часто відбувалося осипання ґрунту з камінням, в'язні неминуче гинули. Однак, коли Варвара перебувала у в'язниці, то жодного такого випадку не сталося. (Можливо й тому шахтарі обрали її своєю заступницею, покровителькою. Хай це звучить, як одна з версій).

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

Поведінка Варвари глибоко вразила ще одну дівчину - Юліанію. Її полонила мужність, стійкість, непохитність у вірі, духовна краса юної християнки Варвари. Недарма кажуть, що «кров мучеників - то насіння віри». Юліанія теж вирішила стати нареченою Ісуса Христа і присвятити Йому своє життя. Обом дівчатам після численних знущань (фізичних і моральних), тортур відрубали голови. Розлючений батько Діоскор своїми ж руками стратив Варвару, але тієї ж миті його самого спопелила блискавка.

Останніми словами дівчини була молитва до Бога: «Почуй зараз рабу Твою, яка в сльозах молиться до Тебе, почуй, о Царю, і даруй всесильну благодать Твою кожній людині, яка мене й мої страждання споминати буде; нехай не наблизиться до неї несподівана хвороба, і нехай не викраде її раптова смерть».

Щира молитва великомучениці Варвари була вислухана Господом. Промовистий факт: 1448 року в Горкумі (Голландія) один різник, що звався Генріх Рок, посеред палаючого дому, коли вогонь уже добирався до нього, призвав на допомогу Святу Варвару, і дивом вибрався з вогню. Весь покритий ранами, він таки дійшов до дому своєї доньки і не помер доти, допоки не прийняв Святі Тайни.

* * *

Після страти тіла Святих великомучениць Варвари і Юліанії потайки перепоховав у Гелласі побожний християнин Валентиніан.

Мощі Святої Варвари прославилися багатьма чудами - зцілювалися хворі, незрячі враз ставали бачити, німі - говорити, глухі - чути.

Через кілька століть після смерті Святої Варвари її мощі перенесли до Царгороду, де імператор Лев IV Філософ (886-912 роки правління) побудував на честь великомучениці величну церкву. З тих пір як на християнському Сході, так і на християнському Заході Свята Варвара вважається заступницею від важких хвороб, а особливо - заступницею від раптової смерті без Святого Причастя. Західна Церква вшановує її 4 грудня, а Східна - 17 грудня (за новим стилем). Цю дату вважають днем страти (смерті) Варвари.

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

У ХХ столітті культ Святої великомучениці Варвари, як охоронниці, заступниці, поширився у багатьох країнах світу серед людей, які займаються небезпечними, пов'язаними з постійним ризиком для життя професіями - шахтарів, авіапilotів, пожежників, рятувальників... А на початку ХХІ століття - й серед українських шахтарів.

* * *

Зрештою, християни в Україні здавна вшановували Святу Варвару, так само, як достойницю, що у важких обставинах рятує від небезпеки смерті без Святого Причастя.

Моці Святої Варвари з ХІ століття перебувають у Києві. Доставила їх з Візантії дочка царя Олексія Комнена - Варвара, яка вийшла заміж за князя Святополка Ізяславича. Спочатку вони зберігалися в монастирі, в Михайлівському Золотоверхому соборі, збудованому самим же князем, потім їх частка була перенесена до Святої Софії Київської. Зараз їм можна вклонитися у Київському Соборі Святого Володимира (УПЦ-КП).

* * *

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ІСТОРІОГРАФІЯ

Вперше у Київській Русі про Святу Варвару дізналися з рукописних книг, які потрапили на наші терени з Візантії та Болгарії. Отож ці Життя святих, Требники, часослови, Четь Мінеї були написані грецькою і староболгарською мовами.

Потреба у такій літературі стала нагальною особливо після хрещення Київської Русі (988 рік) князем Володимиром Великим. Опісля ці рукописні тексти були перекладені ченцями на руську (праукраїнську) мову. Безперечно, що доступ до таких джерел мали лише «люди знаючі, писемні». Водночас не можемо заперечувати, що інформація ширилася й усно - у вигляді церковних проповідей, повчань, а перед тим (до хрещення Русі) ще й від місіонерів-християн, візантійських купців, мандрівників.

* * *

Життя, духовний подвиг Святої великомучениці Варвари, її заступництво, дива, що ставалися біля її мощів, згодом були предметом вивчення видатних українських церковних і культурних діячів минулого. Відтак маємо унікальну історіографічну спадщину. Серед якої праці: «Повість о преславних чудесах Святої великомучениці Варвари» святителя Феодосія Софроневича (поч. XVII-1677 рр.); «Житіє і страдництво Святої великомучениці Варвари», «Про чесні мощі Святої великомучениці Варвари» Дмитра Туптала (1651-1709 рр.); «Житіє Святої великомучениці Варвари» святителя Філарета, архієпископа Чернігівського (XIX ст.).

До Святої Варвари складено молитви, акафіст. Найпростіша і найпоширеніша молитва: «Свята великомученице Варваро, молися за нас».

* * *

Кілька фактів з твору Феодосія Софроневича про чудесні зцілення біля мощів Святої Варвари (подаємо недослівно):

- Міщанин з Луцька приніс руку, зроблену із срібла, і дав повісити її над мощами Святої Варвари. Його рука так захворіла, що не міг її розправити. Молився до Святої Варвари і дав обітницю: після одужання припасти до її мощей. Невдовзі молитва (вважайте - Свята Варвара) вилікувала руку, а міщанин виконав свою обітницю. (Подія 1656 р.).

- Київський міщанин так захворів, що не міг сам піти до Михайлівського монастиря, аби набрати води зі святої руки великомучениці Варвари. З вірою послав по воду слугу. Коли випив - відразу одужав.

Феодосій Софроневич подає 17 таких свідчень. Окремі свідчення знаходимо у працях Дмитра Туптала.

* * *

Моці Святої великомучениці Варвари і тепер «мандрують» (виставляються для поклоніння) церквами України, і тепер біля них через молитву зцілюються хворі.

* * *

Промовистим підтвердженням новочасних див є збірка хронік, історичних документів «Свята Варвара, великомучениця» (Київ: БППБ «Гулевичівна», 2005. - 80 с. Упорядник - о. Богдан Дідусенко), яка вийшла друком з благословення Святійшого Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета. Книжка видана до 1700-ліття жертвовного подвигу, який звершила в ім'я Господа нашого Ісуса Христа юна християнка. І це видання є лише малою дещицею вдячності святій за чудеса зцілення, дарованого людям, і поклоніння перед її невмирущим образом.

* * *

У ХХ столітті, використовуючи праці своїх попередників, життєпис і духовний подвиг Святої Варвари відтворили для читача чимало авторів з числа духовенства, зокрема:

- о. І. Луцик. Життя святих. - Львів: Друкарня Ставропігійського інституту, 1907.

- о. Андрій Трух. Життя святих: у 5-ти томах. - Торонто (Канада): Видавництво оо. - Василян, 1960. - Т.4.

Зазначимо, що для широкого загалу ці книги у радянські часи не могли бути доступними: працю о. І. Луцика зберігали у спецфондах академічних бібліотек, до яких навіть не кожен професор мав доступ; праця о. Андрія Труха не могла масово потрапити в Україну

через «залізну завісу», але якось потайки її вдавалося перевозити.

На щастя, у 2011 році видавництво «Свічадо» (м. Львів) перевидало їх. Однак кожна з праць названих авторів, зокрема, у частинах, що стосуються життєпису Святої Варвари, є своєрідними компіляціями текстів своїх попередників. Зрештою, більше, ніж сказано у давніх рукописних джерелах, першодруках, вони не могли подати якусь новизну. Заради правди: це аж ніяк не применшує значення книг о. І. Луцика та о. Андрія Труха, тим паче - їхньої титанічної подвижницької праці!

* * *

У НАРОДНОМУ ПОБУТІ УКРАЇНЦІВ свято Варвари вважалося виключно жіночим. (Отаке собі «8 Березня» ще задовго до його офіційного встановлення, визнання як Міжнародного жіночого дня). Жінки кепкували над чоловіками, насміхалися з них, збиралися на свої посиденьки у котроїсь з господинь, а то й у корчмі... Чоловікам бути на таких «жіночих зібраннях» - зась!

Дівчата на Варвари готували вареники з маком чи з сиром, серед яких обов'язково мали бути й «пірхуни» - заправлені борошном, та ще й глевкі. Частуючи хлопців, уважно спостерігали: а хто ж з них візьме такого вареника. Відтак невдахи довго-довго, можливо, що й до наступного свята Варвари дражнили: «Ото пішов «пірхун». Щоб чимскоріш позбутися такої слави, «парубок-пірхун» пригощав дівчат цукерками, а хлопців наливкою.

Ще одна цікава дівоча традиція - у цей день юнки заготовляли галузки з вишень і ставили у воду. Якщо гілочки зацвіли на Різдво, то ще віщувало про швидкий шлюб. До речі, дівчата аналогічно ворожили і в ніч на Катерини (7 грудня), і на Андрія (13 грудня), інколи в ніч на Різдво (7 січня). Як і в яких етнографічних регіонах було це заведено...

* * *

Про саме свято існувало чимало народних переказів, легенд апокрифічного характеру.

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

Одні вважали, що Варвара була іудейкою, але згодом прийняла Святе Хрещення. Коли ж довідався про це батько, то виніс смертний присуд дочці. Інші стверджували, що Варвара - магометанка (але ж іслам виник після її смерті через більше як три століття!), однак зголосилася прийняти християнство, за що батько примусив її товкти босоніж подрібнене скло, а дівчина при цьому не відчувала болю. Так чи інакше, але і в народних переказах та легендах вона поставала як великомучениця за Христову Віру.

За іншою народною легендою, Варвара Великомучениця так майстерно вишивала, що самому Ісусу Христу вишила ризу. Тому свята дівиця вважається учителькою вишивання. І якщо в день Варвари жінкам не можна прати, білити, глину місити, то можна досхочу вишивати й займатися іншими справами, пов'язаними з нитками. Українські жінки і дівчата, сідаючи за вишивку чи шиття, хрестилися і примовляли: «Свята Варвара золотими нитками Ісусові ризи шила і нас навчила».

* * *

Зі свята Варвари - поворот на весну. Але саме на цей день, зазвичай, припадає початок найсильніших морозів. За народними спостереженнями (це, зрештою, підтверджують астрономи) о цій порі - 17-22 грудня - бувають найкоротші дні та найдовші ночі. Хоча люди вважали (і знову ж, небезпідставно; «народна астрономія» - цікава галузь людських знань), що після 17 грудня день уже буде більшати.

Побутували повір'я: у ніч на Варвари потрібно бути вельми обачним, бо цієї ночі володарюють усі демонічні сили - чорти, відьми, упирі, песиголовці, вовкулаки... Вони бісяться, що після Варвари дня прибуде...

* * *

Українські хлібороби та пасічники на Варвари спеціально вдосвіта готували ритуальні страви: кутю, узвар, «щоб хліб родив, садовина рясніла, а вулики повнилися медом». Тому вранці їх ставили на покуті (під іконами), а їли з вечерею, при цьому акуратно збирали вершечок куті й зберігали його аж до весни - для підгодівлі бджіл.

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

* * *

У НАРОДІ КАЖУТЬ:

- На Варвари вовки збираються у зграї і починають справляти «вовчі весілля». (За фенологічними спостереженнями, цієї пори вовки перебираються ближче до людських поселень, навіть можуть полювати на домашніх тварин, зокрема овець. Бо на лісову здобич по глибокому снігу полювати важче. Буває, що нападають і на людей).
- Яка погода на Варвари, така на Різдво (7 січня).
- Який день на Варвари, такий і на Сави (18 грудня).
- Дерева в інеї - урожай на фрукти.
- Якщо на Варварин день горобці збираються зграйками на деревах і цвірінькають, то далі буде тепла зима.
- Хто заспить на Варвари (мова насамперед про Службу Божу у церкві), то цілий рік буде сонливим.
- Якщо проти цього дня нічне небо в зорях - чекай холодів, а сліпе й тьмяне - на тепло.
- Було не сватати і не варварити, а сісти і на три веретена напарити; на сорочку сурганити; не євдошити - на куделю кувдошити.

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

- Хто варварить і савить, то починок не напарить.
- Допитливій Варварі на базарі носа відірвали.
- Варвара заварить, Сава засолить, а Микола (19 грудня) поставить кола.
- Варвара заварить, Сава заколить, а Микола закує.
- Варвара заварить, Микола загвоздить, а на Ганки (22 грудня) - сідай в санки.
- Варвара постелить, Сава полагодить, а Микола стукне.
- Варвара мости мостить, Сава гвозді гвоздить, а Микола прибиває (кріпить) кола.
- Варвара кусок ночі урвала, а дня приточила (доточила).
- Варвари ночі украли і доточили дня на макове зерня.
- Коли на Варвари мороз приліз, то ховай сани, а витягуй віз.
- Прийшла Варваруха - гляди на ніс та вуха.
- Від Варвари до Нового року стільки дня доточиться, як півень з порога скочить.

- Якщо на Варвари гострі морози, то на зиму готуй вози, а якщо розтане, то кажи оглянути сани.

- Якщо в грудні на Варвари болото, то буде зима красна, як золото.

Підготував Тарас ЛЕХМАН.

ДОДАТКИ

МОЛИТВИ ДО СВЯТОЇ ВЕЛИКОМУЧЕНИЦІ ВАРВАРИ:

1. Свята славна і всехвальна великомученице Христова Варваро! Зібрані сьогодні у храмі твоєму Божественному люди, перед ракою мощей твоїх поклоняючись і з любов'ю їх цілюючи, страждання ж твої мученицькі і в них Самого Страстоположника Христа - Який дав тобі не тільки в нього увірувати, але й за Нього страждати - похвалами ублажаючи, молимо тебе, відому бажань наших просительку, моли з нами і за нас умоленого від Свого благоутробія Бога, щоб милостливо вислухав тих, хто просить Його благостиню, щоб не відвів від нас усі для спасіння і життя потрібні прохання і дарував християнську кончину життя нашого безболісну, безгрішну і мирну, Божественних Таїн причасну; і всім, хто на всякому місці, в усякій скорботі і напастях потребує Його чоловіколюбства і допомоги, велику Свою подав милість, щоб благодаттю Божою і теплим заступництвом, душею і тілом завжди у здоров'ї перебуваючи, славили дивного у святих Своїх Бога Ізраїлевого, Який не віддаляє допомоги Своєї від нас, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

* * *

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

2. Свята великомученице Христова Варваро! Моли з нами і про нас, рабів Божих (імена), від Свого милосердя Бога, Якого молимо, хай милостливо почує нас, які просимо Його про благостиню, і не відсторонить від нас усі для спасіння і життя потрібні прохання; християнську кончину життя нашого безболісну, неосоромну, мирну і Божественних Таїн причасну хай дарує, аби благодаттю Божою і твоїм теплим заступництвом, душею і тілом завжди у здоров'ї перебуваючи, славили дивного у святих Своїх Бога Ізраїлю, Який не віддаляє допомоги Своєї від нас, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

* * *

НА ВШАНУВАННЯ СВЯТОЇ ВЕЛИКОМУЧЕНИЦІ ВАРВАРИ: ТРОПАР, ГЛАС 8, КОНДАК

Тропар, глас 8:

Варвару святую шануймо: ворожі бо сіті розірвала і, як птиця, визволилася від них за допомогою і зброєю хреста, всечесная.

Величання:

Величаємо тебе, Свята великомученице Варваро, і шануємо страждання твої, які за Христа потерпіла ти.

Кондак:

У Трійці благочесно оспіваному Богу послідувала ти, страсотерпниця, ідольські відкинувши шанування. Посеред подвигу страждаючи, Варваро, погроз мучителів не злякалася, мужемудренна, вельмигласно співаючи завжди: «Трійцю шаную, Єдине Божество».

* * *

АКАФІСТ СВЯТІЙ ВЕЛИКОМУЧЕНИЦІ ВАРВАРИ

Кондак 1

Обраній Богом від ідолослужительного роду і покликаній до народу святого, до людей оновлених, невісто Христова, позбавляючись тобою від бід і печалей, подячні пісні і хваління приносять тобі молитвенники твої, свята і всехвальна великомучениця: ти ж, маючи дерзновення до Господа, від усяких нас бід звільни, щоб з радістю взивали тобі:

Радуйся, Варваро, невісто Христова.

* * *

Ікос 1

Ангелів пречесну і вселюб'язну чистоту непорочно зберігши, чесна Варваро, ангелам співжительницею бути сподобилась ти; з ними ж, коли співаєш троїчну пісню на небі Богові, почуй і нас, які звертаємось до тебе на землі з похвальними моліннями такими:

Радуйся, отроковиця, бо Богом Отцем наперед визначено тобі бути подібною у стражданнях до Сина Його; радуйся, Бо Сином Божим, Світлом від Світла покликана ти з темряви до чудесного світла благодаті Його.

Радуйся, бо покликав тебе Дух Святий, і сама ти духом освятилася; радуйся, бо від скверни плоті ти себе зберегла.

Радуйся, бо з народження від Діви Женихом Христом ти, діва чиста, заручилася;
радуйся, бо земного жениха ти не захотіла.

Радуйся, лілеє дівства, бо серед терня ідоцького проросла ти на землі; радуйся, цвіте
чистоти, бо у славі процвіла ти на небі.

Радуйся, бо в небесному вертограді Христовим благоуханням насолоджуєшся ти;
радуйся, бо Найкрасивішого серед синів людських ти бачити там сподобилася.

Радуйся, бо ризи свої відбілила ти у крові Агнчій на Землі; радуйся, бо у дівоцтві
послідувала ти за Божим Агнцем на Небесах.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

* * *

Кондак 2

Бачила Свята Варвара себе на високому стовпі батьком поставленую, помишляла себе
мановенням Божим на Небо бути забраною. Розумне сходження у серці своєму
заклавши, ним від темряви до світла і від бездушних ідолів до істинного Бога зійшла,
співаючи Йому: Алилуя.

* * *

Ікос 2

Розум неосяжний в єдиному всіх Творцеві знайти бажаючи, діва, Свята Варвара розмовляла зі своїм розумом, примовляючи: «Як могли темні ідоли чудесні небесні світила сотворити, поясни». До неї ж Він з псалмоспівцем говорив: «Усі боги народів є бісівські, один же є Бог і Господь, Який Небеса і всі світила їх створив». Такому твоєму, мудра діво, розуму дивуючись, взиваємо:

Радуйся, бо від старців-ідолослужителів ти мудрішою була; радуйся, бо від мудреців світу цього ти розумніша.

Радуйся, бо тобі надвічні й неосяжні Таїни Свої Бог явив; радуйся, бо тебе істинного богослов'я Сам Бог навчив.

Радуйся, бо у творінні ти, як у дзеркалі, Самого Творця побачила; радуйся, бо через створені світила ти Несотворене Світло побачила.

Радуйся, бо сьогодні явно ти світло лица Божого на Небі бачиш; радуйся, бо в тому світлі ти безперестанно радієш.

Радуйся, розуму зірко, її ж осянням лице Боже, як сонце, ясно нам являєш; радуйся, мисленний місяце, що на ніч блукань, як день, просвічуєш.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

* * *

Кондак 3

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

Сила Всевишнього дала тоді Святій Варварі, як колись пророку Єзекиїлю, обличчя адамантове, що вразило всіх ідолослужителів, бо не побоялася вона звірячого образу їхнього і не злякалася лютих погроз. Тому з дерзновенням мужемудра діва взивала: «Трійцю шаную, Єдине Божество, і Їй з вірою поклоняюся, велемовно співаючи: Алилуя».

* * *

Ікос 3

Маючи, Свята Варвара, Небом даровану мудрість, звернулася до будівничих лазні, і їм розкриваючи Таїну Пресвятої Троїці, попросила три вікна у лазні зробити. «Якщо, - говорить, - ідолослужителі вуста мають і не оспівують слави Істинного Бога, то каміння у цій лазні з трьома вікнами, мов трьома вустами, хай свідчить, що Один є Бог, у Троїці Святій всяким творінням прославлений». За таку мудрість, Свята Варваро, прийми похвалу оцю:

Радуйся, бо у тривіконній лазні ти купіль хрещення зобразила в ім'я Пресвятої Троїці;
радуйся, бо у купелі води і Духа ти кров'ю своєю мученицькою омилася.

Радуйся, бо трьома вікнами ти темряву безбожності, противну Троїці Святій, прогнала;
радуйся, бо через три вікна ти світло Троїчне побачила.

Радуйся, бо тими трьома вікнами осінило тебе Сонце правди, Яке триденно засяяло від гробу;
радуйся, бо через них тобі засяяв день Троїчного спасіння.

Радуйся, бо серце своє Єдиному у Троїці Богові ти завжди відкривала; радуйся, бо почуття свої перед спокусами трьох ворогів - плоті, світу і диявола - ти міцно закрила;
радуйся, бо в душі твоїй ти трое мисленних вікон - віру, надію і любов - влаштувала;
радуйся, бо тими трьома вікнами при Троїчному Божестві і трьома днями воздвигнуту Церкву Тіла Христового побачила ти.

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

Радуйся, бо тобі Небеса три ієрархії ангельські відкрили; радуйся, бо тебе Небесні Троїчні оселі радо прийняли.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

* * *

Кондак 4

Буря люті батька твого, який дихав злобою і вбивством, зашуміла над храмом душі твоєї, Свята Варваро, але не змогла його зруйнувати, бо заснований він на твердому камені віри Христової, на ньому ж ти, мудра діво, непорушно стояла і Ісусу Христу, Який укріпляв тебе, пісню співала ти: Аلیلія.

* * *

Ікос 4

Почувши від тебе, мудрої дочки, батько твій Діоскор про Святу Тройцю слова, як аспид глухий, закрив вуха свої і на подобу зміїну з жалом отруйним направив вістря меча на твоє вбивство, але ти, невісто Христова Варваро, наслідуючи Жениха твого Ісуса, Який втік від меча Іродового, втікала від меча Діоскорового, бажаючи серце його від люті звіриної до любові батьківської повернути. Ми ж розумну твою втечу так шануємо:

Радуйся, блаженна, бо ти вигнана з дому земного правди ради; радуйся, багата в Бога, позбавлена батьківських багатств Христа ради.

Радуйся, бо твоє зубожіння є Царством Небесним; радуйся, бо наготовані тобі вічні

скарби.

Радуйся, словесна агниці, бо від злого вовка-мучителя до Доброго Пастиря Христа прибігла; радуйся, бо під покровом крил Його ти спокій свій знайшла.

Радуйся, Небесного Отця дочко чесна, бо з земним батьком ти з безчестям на смерть гнана була; радуйся, бо від Безсмертного Господа Слави життя вічне зі славою прийняла ти.

Радуйся, бо і за наше життя вічне ти заступницею є; радуйся, щира за нас до Бога молитовниця.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

* * *

Кондак 5

Боготічній зірці була ти подібна, Свята великомученице Варваро: бігла по перед батьком твоїм, наставляючи його на шлях правдивий, вела до Праведного Сонця, Яке від Діви засяяло, до Христа Бога. Але, засліплений душевними очима, і тілесними він тебе не побачив. І пробігла ти крізь гору кам'яну, що за велінням Божим перед тобою розступилася, і заховалася від очей його у печері, і звідти оспівувала Бога, взиваючи: Алилуя.

* * *

Ікос 5

Бачили тебе пастухи, які на верхів'ях гори пасли стадо своє, як ти серед каміння ховалася, і взивали: «Хто ця словесна Агниця і від якого вовка ховається?». І ось Діоскор, від вовка лютіший, вибіг на гору і тебе, яка там переховувалася, знайшов, за коси дівочі схопив і до дому потягнув жорстоким шляхом, на якому ми, вірні, взиваємо до тебе так:

Радуйся, бо молодому оленю на горах ароматських сподобалась ти; радуйся, бо сходження до Небес більше за мирське полюбила ти.

Радуйся, бо ідолослужіння жахливого уникла ти; радуйся, бо на гору Троїчного служіння піднялася ти.

Радуйся, бо крізь камінь пройшла ти, від кам'яносердного тікаючи гоніння; радуйся, бо серед каміння ти Камінь Христа знайшла, що утверджує всіх.

Радуйся, бо у печеру кам'яну ти увійшла, щоб побачити Христа, Який до гробу кам'яного був покладений; радуйся, бо Його ти вже бачиш, Який на Престолі Слави сидить.

Радуйся, бо Христос волосся голови твоєї беріг, щоб і волосся всіх людей вберегти, які утиски терплять на землі; радуйся, бо вони Христом будуть увінчані на Небесах.

Радуйся, бо волосся своє ти кров'ю, наче квітами вкрила; радуйся, бо заплетення волосся твого у вінок золотий перетворене.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

* * *

Кондак 6

Проповідникам богоносним і апостолам Христовим уподібнившись, з дерзновенням перед лицем мучителів проповідувала ти Христа, Істинного Бога; заради Нього люті рани від волосяниць і мечів мужньо перетерпіла ти, Свята Варваро. Була ти у темниці ув'язнена, в якій, наче у покоях, у Христі Ісусі раділа ти, співаючи Йому: Алилуя.

* * *

Ікос 6

Христос Господь, Який серце твоє просвітив істинним Богорозумінням, запалив в очах твоїх світло Божественного Лиця Свого, Він бо, як улюблений твій Жених, опівночі до тебе, непорочної Своєї невісти, у темницю прийшовши, тебе відвідав, від ран зцілив і світлом Лиця Свого душу твою звеселив, нас же, вірних, навчив співати так тобі:

Радуйся, бо за Христа, Який побиття терпів, нещадно битою була; радуйся, бо через терпіння побиття ти невидимого ворога вбила.

Радуйся, бо рани Господа твого на тілі своєму носила; радуйся, бо від усіх ран ти від Господа зцілення отримала.

Радуйся, бо Сам Господь, Світло для світу, Себе тобі у в'язниці явив; радуйся, бо Сам Лікар душ і тіл тебе, хвору, відвідав.

Радуйся, бо через земну в'язницю ти у Небесний покій увійшла; радуйся, бо з крові твоєї ти собі весільне вбрання пошила.

Радуйся, бо через тебе від багатьох ран грішники зціляються; радуйся, бо через тебе від усіх хвороб ті, хто з вірою до тебе приходять, uzдоровлюються.

Радуйся, доріг гріховних скоро руйнівниця; радуйся, ран численних добра цілителько.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

* * *

Кондак 7

Хотів безумний мучитель бажання своє здійснити і облесливими словами тебе, Свята Варваро, від Істинного Бога відвернути і до ідолів навернути, ти ж, як мудра діва, відповідала йому: «Скоріше твердий адамант на м'який віск перетвориш, аніж мене від Христа Бога мого відвернеш: Його з Отцем і Святим Духом, Єдиного Істинного Бога сповідаю, славлю, хвалю і співаю Йому: Аلیلія».

* * *

Ікос 7

Нову показав нелюдську лють звіроподібний мучитель, коли тебе, Свята великомученице Варваро, звелів на дереві повісити і залізними нігтями тіло твоє стругати, і свічками запаленими твої ребра обпалювати, а також молотом у голову тяжко бити. Це надзвичайне терпіння твоє благоговійно згадуючи, похвалами ублажаємо тебе такими:

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

Радуйся, бо повішена була ти на дереві ради Христа, на хресті розіп'ятого; радуйся, бо стругана була ти по ребрах ради Христа, копієм у ребро пораненого.

Радуйся, бо вогнем любові до Бога у серці своєму запалала ти; радуйся, бо через це запаленими свічками обпекли тебе.

Радуйся, твердіша за адамант у терпінні непорушному; радуйся, міцніша від кам'яного стовпа у мужності непохитній.

Радуйся, бо молотом, що бив тебе по голові, вінець Царства тобі сковано; радуйся, бо тим же молотом голова ворога твого сокрушилася.

Радуйся, бо з Христом заради Нього на землі страждала ти; радуйся, бо з Ним і у Ньому на Небесах прославилася ти.

Радуйся, усіх ворогів наших переможниця; радуйся, бо у бідах наших скоро помічниця.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

* * *

Кондак 8

Дивне і страшне Святої Варвари страждання побачивши, благовірна жона Юліанія здивувалася вельми, як молода отроковиця в юному тілі такі терпить за Христа страждання, і слізної сповнившись милості, подячно і вона взивала до Христа Бога: Алилуя.

* * *

Ікос 8

Увесь Найсолодший Ісус, усе бажання у тобі було, Свята Варваро; ти бо заради Нього гіркі терпіла муки, так взиваючи: «Чашу страждання, що її дав мені Улюблений мій Жених, хіба не буду я пити?» - і сама явилася чашею, що насолоду чудесних зцілень проливає для всіх, хто взиває до тебе:

Радуйся, бо ти кинула в пекло ідольську оману; радуйся, бо полюбила ти Небесну Ісусову насолоду.

Радуйся, мисленна стамно, бо манну борошна виконання волі Божої у собі ти берегла; радуйся, бо вірним у здійсненні благих бажань ти допомагаєш.

Радуйся, річко, сповнена водами благодаті Божої; радуйся, джерело, що кипить чудес виливанням.

Радуйся, бо, як бджола, ти від смердючого диму ідолопоклоніння відлетіла; радуйся, бо до пахощів мирра Христового ти з насолодою приєдналася.

Радуйся, бо твоїми по всьому тілу ранами була подібна ти до стільників; радуйся, бо краплі крові твоєї були солодші за мед для Найсолодшого Ісуса.

Радуйся, бо для всіх вірних пам'ять про тебе пресолодка; радуйся, бо для всієї Церкви ім'я твоє пречесне.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

* * *

Кондак 9

Усе єство ангельське великою зраділо радістю, побачивши мужню міцність твою, Свята і непереможна мученице Варваро: ангельські чини, побачивши, як давній ворог, прегордий князь темряви з усім його бісівським та ідольським полчищем від тебе однієї, молодій діві, посоромлений втік і під ноги твої був повалений, величним голосом заспівали Богові: Алилуя.

* * *

Ікос 9

Проповідники велемовні риторськими своїми язиками не можуть оспівати величі твоїх тяжких страждань, о Варваро: хто бо опише біль твій, коли груди тобі відрізали? Хто опише сором лиця дівочого, коли нагою тебе по всьому місту беззаконні мучителі водили? Цей біль і безчестя над тобою, нині згадуючи, жахаємось і з милістю взиваємо так:

Радуйся, добра лоза саду Ісусового; радуйся, парость істинна винограду Христового.

Радуйся, бо груди твої відрізані, як грона виноградні Господу твоєму в дар принесені; радуйся, бо кров твоя, як вино милості, з них витікала.

Радуйся, бо Христа ради нагого і ти риз своїх позбавлена була; радуйся, бо ради Христа,

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

Якого Єрусалимом для наруги вели, і ти містом для наруги була ведена.

Радуйся, бо ангелом у світлий одяг у наготі твоїй була ти одягненою; радуйся, бо ним від ворожих очей була ти прикрита.

Радуйся, бо страшний для ангелів і людей сором ти терпіла; радуйся, бо і самих мучителів ти терпінням своїм здивувала.

Радуйся, бо Сам Господь з Неба дивився на твої страждання; радуйся, бо Сам Подвигозасновник похвалив подвиги твої.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

* * *

Кондак 10

Спаси бажаючи душу свою, про тіло ти не дбала, Свята Варваро: коли бо на смерть тебе засудили, ти під меч гострий, як під вінець найкращий з радості пішла і Богові, Який у мученицькому подвигу тебе укріпляв, співала ти пісню: Алилуя.

* * *

Ікос 10

Стіни кам'яної твердішим було окам'яніння серця Діоскора, перетворився він, Свята

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

Варваро, з батька твого у жорстокого мучителя: він бо, почувши твоє на смерть засудження, не тільки через смерть твою не журився, але й сам на місці засудження відтяв святу голову і так, за предвіщенням Господнім, окаянний батько віддав на смерть дитину свою. У такій блаженній твоїй кончині прийми від нас співи оці:

Радуйся, бо за главу Церкви-Христа - ти під меч голову свою віддала; радуйся, бо за любов до небесного чоловіколюбного Отця Безсмертного на смерть земним батьком віддана.

Радуйся, бо у терпінні ти мученицький шлях гідно пройшла; радуйся, бо віру у Безсмертного Обручника Христа до смерті зберегла ти.

Радуйся, бо силою з Неба на боротьбу проти сил піднебесних була ти опоясана; радуйся, бо у переможну славу на Небесах була ти Христом Богом одягнена.

Радуйся, бо зброєю благовоління Божого була ти на землі увінчана; радуйся, бо цвітом нетління прикрашена ти на Небесах.

Радуйся, дівам чеснота і похвала; радуйся, мученикам краса і радість.

Радуйся, християнам тихе пристановище; радуйся, вірним тверде заступництво.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

* * *

Кондак 11

Співів наших похвальних, скільки б їх ми не мали, але не можемо достойно оспівати тебе, Свята і всехвальна мученице Варваро; однак ми, дякуючи за Божі Дари, що нам тобою даровані, Богові, Який у тобі прославився, подячними устами взиваємо: Аلیلуя.

* * *

Ікос 11

Як світлосяйну свічку, на Небесному свічнику перед Пресвятою Тройцею поставлену, бачимо розумними очима тебе, Свята діво Варваро: нею ж ти нічний морок гріхів наших освітлюєш і нас на світлу дорогу спасіння наставляєш, тому достойна ти, щоб такими словами ми тебе прославляли:

Радуйся, світлорозумний промене, до Світла Немеркнучого приєднаний; радуйся, мисленна деннице, яка зійшла день вечірній освітлювати.

Радуйся, благовонна смирно, яка у Церкві Христовій духмяніє; радуйся, золота кадильнице, яка фіміам молитви за нас до Бога приносиш.

Радуйся, мироположнице зцілень невичерпна; радуйся, скарбниця Божих дарів вічних.

Радуйся, чашо, яка від багатства дому Божого черпає радість; радуйся, сосуде, який від Христа наповнився усіма Небесними насолодами.

Радуйся, адаманте, який перстень безсмертя через заручення з Христом прикрасив; радуйся, вінок чеснот у руках Господніх.

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

Радуйся, бо на тебе Цар Слави славу і красу Свою возложив; радуйся, бо тобі Цар царюючих і Господь усіх Царство Своє і владу дарував.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

* * *

Кондак 12

Благодать від Бога дана тобі, щоб оберігати від несподіваних хвороб і наглої смерті всяку людину, яка з вірою, любов'ю і благоговінням чесні твої страждання згадує і шанує; тієї благодаті не позбав нас, добра діво Варваро,, щоб здорові тілом і духом, у сьогоденному і майбутньому житті з тобою співали Богові: Алилуя.

* * *

Ікос 12

Оспівуємо твої великі подвиги, шануємо страждання, хвалимо довготерпіння, благословляємо святу твою кончину, славимо тебе, бо у немічному своєму тілі явила ти нездоланну мужність, якою на Землі і на Небесах прославилася ти, Свята і добром все перемагаюча Варваро. І на честь твоїх переможних подвигів і страждань похвально звиваємо до тебе так:

Радуйся, бо ангельських чинів співжительною ти стала; радуйся, бо єдина з усіх дів непорочних до покоїв Небесних ти радісно введена.

Радуйся, бо мучеників полками ти під вінець слави у гласі радості ведена; радуйся, бо від

усіх жителів Небесних прийняла ти цілування.

Радуйся, бо нагорода твоя велика на Небесах; радуйся, бо радість твоя вічна у світлості святих.

Радуйся, від ворогів видимих і невидимих наша заступниця; радуйся, нам благодаті, торжества і слави заступниця.

Радуйся, душевних і тілесних недуг наших цілителько; радуйся, спасительських благ земних і небесних подателько.

Радуйся, бо тобою від наглої і вічної смерті збереженими бути ми сподіваємося; радуйся, бо через тебе вічне життя здобути сподіваємося.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

* * *

Кондак 13

О многотраждальна і всехвальна великомученице Варваро! Сьогоднішнє наше моління прийнявши, від усяких хвороб душевних і тілесних і ворогів видимих і невидимих нас позбав, і від вічних мук твоїм богоприємним заступництвом збережи, щоб з тобою, на землі живих, на віки співати Богові: Алилуя.

* * *

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

Цей кондак читається тричі, а потім ікос 1 («Ангелів пречесну і вселюб'язну чистоту непорочно зберігши...») і кондак 1 («Обраній Богом від ідолослужительного роду і покликаний до народу святого...»).

* * *

Як бачимо, Акафіст Святій великомучениці Варварі - це своєрідна розповідь про Хресну Дорогу, якою пройшла славна юна християнка, а також повторюються окремі факти з її життєпису, восхваляється духовний подвиг.

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -

СВЯТА ВАРВАРА: ЦЕРКОВНА ІСТОРІЯ, НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ

Написав admin2

Вівторок, 01 травня 2018, 15:06 -
